

EXPLANATORY NOTES

MESUR Y GYMRAEG (CYMRU) 2011

CYFLWYNIAD

SYLWEBAETH AR YR ADRANNAU

- Adran 1 - Statws swyddogol y Gymraeg
- Adran 2 - Comisiynydd y Gymraeg
- Adran 3 - Prif nod y Comisiynydd
- Adran 4 - Hybu a hwyluso defnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg
- Adran 5 - Cynhyrchu adroddiadau 5-mlynedd
- Adran 6 - Adroddiadau 5-mlynedd: atodol
- Adran 7 - Ymholiadau
- Adran 8 - Adolygiad barnwrol ac achosion cyfreithiol eraill
- Adran 9 - Cymorth cyfreithiol
- Adran 10 - Cymorth cyfreithiol: costau
- Adran 11 - Pwerau
- Adran 12 - Staff
- Adran 13 - Arfer swyddogaethau'r Comisiynydd gan staff
- Adran 14 - Y weithdrefn gwyno
- Adran 15 - Y sêl a dilysrwydd dogfennau
- Adran 16 - P#er Gweinidogion Cymru i roi cyfarwyddyd
- Adran 17 - Ymgynghori
- Adran 18 - Adroddiadau blynyddol
- Adran 19 - Adroddiadau blynyddol: atodol
- Adran 20 - Gweithio ar y cyd gydag Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

- Adran 21 - Gweithio'n gyfochrog ag ombwdsmyrn, comisynwyr etc
- Adran 22 - Y p#er i ddatgelu gwybodaeth
- Adran 23 - Y Panel Cyngori
- Adran 24 - Ymgynghori
- Adran 25 - Dyletswydd i gydymffurfio â safon
- Adran 26 - Gweinidogion Cymru i bennu safonau
- Adran 27 - Pennu safonau: darpariaeth atodol
- Adran 28 - Safonau cyflenwi gwasanaethau
- Adran 29 - Safonau llunio polisi
- Adran 30 - Safonau gweithredu
- Adran 31 - Safonau hybu
- Adran 32 - Safonau cadw cofnodion
- Adran 33 - Personau sy'n agored i orfod cydymffurfio â safonau
- Adran 34 - Personau sy'n dod o fewn Atodlenni 5, 6, 7 ac 8
- Adran 35 - Diwygio personau a chategoriâu a bennir yn Atodlenni 6 ac 8
- Adran 36 - Personau sy'n dod o fewn Atodlen 6
- Adran 37 - Personau sy'n dod o fewn Atodlen 8
- Adran 38 - Diwygio safonau cymwysadwy
- Adran 39 - Safonau sy'n benodol gymwys
- Adran 40 - Dyletswydd i wneud safonau'n benodol gymwys
- Adran 41 - Safonau gwahanol yn ymwneud ag ymddygiad penodol
- Adran 42 - Dyletswydd i wneud rhai safonau cyflenwi gwasanaethau'n benodol gymwys
- Adran 43 - Cyfyngiadau ar y p#er i wneud safonau'n benodol gymwys
- Adran 44 - Hysbysiadau cydymffurfio
- Adran 45 - Rhoi hysbysiadau cydymffurfio i unrhyw berson
- Adran 46 - Diwrnodau gosod
- Adran 47 - Ymgynghori
- Adran 48 - Rhoi hysbysiadau cydymffurfio i gontractwyr
- Adran 49 - Amrywio hysbysiadau cydymffurfio

- Adran 50 - Dirymu hysbysiadau cydymffurfio
- Adran 51 - Pan fydd hysbysiad cydymffurfio mewn grym
- Adran 52 - Cyhoeddi hysbysiadau cydymffurfio
- Adran 53 - Gofyniad i gydymffurfio â safon yn dod i ben
- Adran 54 - Herio dyletswyddau dyfodol
- Adran 55 - Herio dyletswyddau presennol
- Adran 56 - Ceisiadau i'r Comisiynydd
- Adran 57 - Dyfarnu ar gais
- Adran 58 - Yr hawl i apelio
- Adran 59 - Apelau o'r Tribiwnlys
- Adran 60 - Gohirio gosod dyletswydd
- Adran 61 - Ymchwiliadau safonau
- Adran 62 - Y p#er i gynnal ymchwiliadau safonau
- Adran 63 - Y gofynion wrth gynnal ymchwiliadau safonau
- Adran 64 - Adroddiad safonau
- Adran 65 - Cyfarwyddyd i gynnal ymchwiliad safonau
- Adran 66 - Gweinidogion Cymru i roi sylw dyladwy i adroddiad
- Adran 67 - Eithrio darlledu
- Adran 68 - Codau ymarfer
- Adran 69 - Methiant i gydymffurfio â chodau
- Adran 70 - Dehongli
- Adran 71 - Ymchwilio i fethiant i gydymffurfio â safonau etc
- Adran 72 - Terfynu ymchwiliad
- Adran 73 - Dyfarnu ar ymchwiliad
- Adran 74 - Adroddiadau ar ymchwiliadau
- Adran 75 - Hysbysiadau penderfynu
- Adran 76 - Dim methiant i gydymffurfio â gofyniad perthnasol
- Adran 77 - Methiant i gydymffurfio â gofyniad perthnasol
- Adran 78 - Dim camau gorfodi gosodedig

- Adran 79 - Gofyniad i baratoi cynllun gweithredu neu i gymryd camau
- Adran 80 - Cynlluniau gweithredu
- Adran 81 - Rhoi cyhoeddusrwydd i fethiant i gydymffurfio
- Adran 82 - Ei gwneud yn ofynnol rhoi cyhoeddusrwydd i'r methiant i gydymffurfio
- Adran 83 - Cosbau sifil
- Adran 84 - Rhoi cosb sifil
- Adran 85 - Ymgynghori cyn dyfarnu'n derfynol etc
- Adran 86 - Ymgynghori cyn dyfarnu'n derfynol yn dilyn apêl
- Adran 87 - Yr adeg y bydd camau gorfodi yn dod yn effeithiol
- Adran 88 - Methiant i gydymffurfio â gofyniad i gymryd camau
- Adran 89 - Methiant i gydymffurfio â chynllun gweithredu
- Adran 90 - Methiant i gydymffurfio â gofyniad i roi cyhoeddusrwydd i fethiant i gydymffurfio
- Adran 91 - Cytundebau setlo
- Adran 92 - Methiant i gydymffurfio â chytundeb setlo
- Adran 93 - Ystyried ai i ymchwilio ai peidio os gwneir cwyn ynghylch ymddygiad
- Adran 94 - Hysbysiad os nad oes ymchwiliad etc
- Adran 95 - Apelau i'r Tribiwnlys
- Adran 96 - Pwerau'r Tribiwnlys pan wneir apêl
- Adran 97 - Apelau o'r Tribiwnlys
- Adran 98 - Dyletswydd y Comisiynydd ar apêl
- Adran 99 - Hawl P i apelio
- Adran 100 - Pwerau'r Tribiwnlys pan wneir apêl gan P
- Adran 101 - Apelau o'r Tribiwnlys
- Adran 102 - Dyletswydd y Comisiynydd pan wneir apêl gan P
- Adran 103 - Hawl P i gael adolygiad
- Adran 104 - Pwerau'r Tribiwnlys ar adolygiad
- Adran 105 - Apelau o'r Tribiwnlys
- Adran 106 - Hawl i wneud cais i berson gael ei ychwanegu'n barti mewn achos
- Adran 107 - Rhwystro a dirmygu

Adran 108 - Dogfen polisi gorfodi

Adran 109 - Cofrestr camau gorfodi

Adran 110 - Dehongli

Adran 111 - Gwneud cais i'r Comisiynydd

Adran 112 - Cyfathrebiadau Cymraeg

Adran 113 - Ymyrryd â rhyddid i ddefnyddio'r Gymraeg

Achos 1

Achos 2

Achos 3

Adran 114 - Penderfynu ai i ymchwilio ai peidio

Adran 115 - Ymchwiliadau

Adran 116 - Terfynu ymchwiliadau

Adran 117 - Cwblhau ymchwiliadau

Adran 118 - Adroddiadau

Adran 119 - Adroddiad blynyddol i Weinidogion Cymru

Adran 120 - Tribiwnlys y Gymraeg

Adran 121 - Cyfansoddiad ar gyfer achosion gerbron y Tribiwnlys

Adran 122 - Gwrandawiadau cyhoeddus

Adran 123 - Rheolau Tribiwnlys y Gymraeg

Adran 124 - Cyfarwyddiadau ymarfer

Adran 125 - Canllawiau, cyngor a gwybodaeth

Adran 126 - Pwerau atodol

Adran 127 - Staff, adeiladau ac adnoddau eraill y Tribiwnlys

Adran 128 - Cynghorwyr sydd wedi ymgymhwyso'n arbennig

Adran 129 - Y sêl

Adran 130 - Y flwyddyn ariannol

Adran 131 - Swydd y Llywydd yn wag

Adran 132 - Adroddiad blynyddol y Llywydd

Adran 133 - Hyfforddiant etc ar gyfer aelodau'r Tribiwnlys

Adran 134 - Cofrestr buddiannau

Adran 135 - Cyhoeddi cofrestrau buddiannau

Adran 136 - Gwrthdrawiadau buddiannau

Adran 137 - Dilysrwydd gweithredoedd

Adran 138 - Rheoliadau

Adran 139 - Dehongli'r Bennod hon

Adran 140 - Braint absoliwt

Adran 141 - Dehongli'r Bennod hon

Adran 142 - Cyfyngiadau

Adran 143 - Diddymu'r Bwrdd a throsglwyddo swyddogaethau

Adran 144 - Diddymu swyddogaethau cyffredinol y Bwrdd a disodli cynlluniau gan safonau

Adran 145 - Disodli cynlluniau iaith Gymraeg gan safonau

Adran 146 - Darpariaeth arall

Adran 147 - Atodol

Adran 148 - Gweinidogion Cymru i baratoi cynllun gweithredu

Adran 149 - Cyngor Partneriaeth y Gymraeg

Adran 150 - Gorchmynion a rheoliadau

Adran 151 - Cyfarwyddiadau

Adran 152 - Hysbysiadau etc

Adran 153 - Dehongli'r Mesur hwn

Adran 154 - Darpariaeth drosiannol a darpariaeth ganlyniadol etc

Adran 155 - Rychwant

Adran 156 - Cychwyn

Adran 157 - Enw Byr

Atodlen 1 - Comisiynydd y Gymraeg

Paragraff 1 - Statws

Paragraff 2 - Dilysrwydd gweithredoedd

Paragraff 3 - Penodi

Paragraff 4 - Tâl cydnabyddiaeth, lwfansau a phensiynau

Paragraff 5 - Telerau penodi

Paragraff 6 - Cyfnod y penodiad

Paragraff 7 - Rheoliadau penodi

Paragraff 8 - Dirprwyo swyddogaethau penodi etc

Paragraff 9 - Ymddiswyddo

Paragraff 10 - Anghymhwysu

Paragraff 11 - Diswyddo

Paragraff 12 - Taliadau pan fydd yn peidio â dal y swydd

Paragraff 13 - Anghymhwysu rhag bod yn Gomisiynydd

Paragraff 14 - Taliadau gan Weinidogion Cymru

Paragraff 15 - Blwyddyn ariannol

Paragraff 16 - Swyddog cyfrifyddu

Paragraff 17 - Amcangyfrifon

Paragraff 18 - Cyfrifon

Paragraff 19 - Archwilio

Paragraff 20 - Archwilio'r defnydd o adnoddau

Paragraff 21 - Dehongli

Atodlen 2 - Ymholiadau gan y Comisiynydd

Paragraff 1 - Cyflwyniad

Paragraff 2 i 5 - Cylch gorchwyl

Paragraffau 6 a 7 - Sylwadau

Paragraff 8 - Adroddiadau ar ymholiadau

Atodlen 3 - Diwygiadau ynglŷn â gweithio ar y cyd a gweithio'n gyfochrog

Atodlen 4 - Aelodau'r Panel Cynghori

Paragraff 1 - Penodi

Paragraff 2 - Tâl cydnabyddiaeth, lwfansau a phensiynau

Paragraff 3 - Telerau penodi

Paragraff 4 - Cyfnod y penodiad

Paragraff 5 - Rheoliadau penodi

Paragraff 6 - Ymddiswyddo

Paragraff 7 - Anghymhwyso rhag bod yn aelod

Paragraff 8 - Diswyddo

Paragraff 9 - Taliadau pan fo rhywun yn peidio â dal swydd

Paragraff 10 - Anghymhwyso ar sail cyflogaeth

Paragraff 11 - Dehongli

Atodlen 5 - Y categorïau o berson y caniateir eu hychwanegu at Atodlen 6

Atodlen 6 - Cyrff cyhoeddus etc: safonau

Atodlen 7 - Y categorïau o berson y caniateir eu hychwanegu at Atodlen 8

Atodlen 8 - Cyrff eraill: safonau

Atodlen 9 - Gweithgareddau y mae'n rhaid pennu safonau cyflenwi gwasanaethau mewn perthynas â hwy

Atodlen 10 - Ymchwiliad y Comisiynydd i fethiant i gydymffurfio â safonau etc

Paragraff 1 - Cyflwyniad

Paragraff 2 - Cylch gorchwyl

Paragraffau 3 a 4 - Sylwadau

Paragraffau 5 a 6 - Hysbysiadau tystiolaeth

Paragraffau 7 ac 8 - Cyfrinachedd etc

Paragraffau 9 a 10 - Apelau

Paragraff 11 - Gorfodi

Paragraff 12 - P#er i fynd i mewn ac i archwilio

Atodlen 11 - Tribiwnlys y Gymraeg

Paragraff 1 - Aelodau wedi ymgymhwyso yn y gyfraith

>Paragraff 2 - Aelodau lleyg

Paragraff 3 - Y Llywydd

Paragraff 4 - Aelodau wedi ymgymhwyso yn y gyfraith

Paragraff 5: Aelodau lleyg

Paragraff 6 - Tâl cydnabyddiaeth etc

Paragraff 7 - Telerau penodi

Paragraff 8 - Cyfnod y penodiad

These notes refer to the Mesur Y Gymraeg (Cymru) 2011 (c.1)

Paragraff 9 - Rheoliadau penodi

Paragraff 10 - Ymddiswyddo

Paragraff 11 - Anghymhwyso rhag bod yn aelod

Paragraff 12 - Diswyddo

Paragraff 13 - Anghymhwyso rhag bod yn aelod: cyflogaeth

Paragraff 14 - Anghymhwyso rhag bod yn aelod: anaddasrwydd

Paragraff 15 - Anghymhwyso rhag penodi: oedran

Paragraff 16 - Anghymhwyso rhag penodi: penodiad blaenorol

Paragraff 17 - Anghymhwyso rhag penodi: diswyddiad blaenorol o swydd

Paragraff 18 - Dehongli

Atodlen 12 - Diddymu Bwrdd yr Iaith Gymraeg: darpariaeth arall

Paragraff 1 - Staff y Bwrdd

Paragraff 2 - Eiddo, hawliau a rhwymedigaethau'r Bwrdd

Paragraff 3 - Addasu Deddf 1993 mewn perthynas â swyddogaethau a drosglwyddir i Weinidogion Cymru

Paragraff 4 - Cyfeiriadau at y Bwrdd

Paragraff 5 - Parhad achosion cyfreithiol, dilysrwydd gweithredoedd etc

Paragraff 6 - Dehongli

COFNOD O'R TRAFODION YNG NGHYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU